

Силабус курсу:

**ПРАВО ЄС У СФЕРІ БОРОТЬБИ ЗІ
ЗЛОЧИННІСТЮ**

**СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ**

<i>Ступінь вищої освіти:</i>	бакалавр
<i>Спеціальність:</i>	081 «Право»
<i>Рік підготовки:</i>	3
<i>Семестр викладання:</i>	весняний
<i>Кількість кредитів ЄКТС:</i>	5
<i>Мова(-и) викладання:</i>	українська
<i>Вид семестрового контролю</i>	залік

Автор курсу та лектор:

д.ю.н., проф. Розовський Борис Григорович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

завідувач кафедри правознавства

посада

rozovskij@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

Співавтор курсу та лектор:

к.і.н., доц. Мезеря Олександр Анатолійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри правознавства

посада

mezeria@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

Співавтор курсу та лектор:

к.ю.н. Гніденко Вікторія Ігорівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

доцент кафедри правознавства

посада

gnidenko@snu.edu.ua

електронна адреса

телефон

месенджер

314, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

Викладач практичних занять:*

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

консультації

* – 1) дані підрозділи вносяться до силабусу в разі, якщо практичні та (або) лабораторні заняття проводить інший викладач, котрий не є автором курсу та лектором; 2) припустимо змінювати назву підрозділу на «Викладач лабораторних та практичних занять:», якщо лабораторні та практичні заняття проводить один викладач, котрий не є автором курсу та лектором.

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Вивчення дисципліни «Право ЄС у сфері боротьби зі злочинністю» спрямоване на формування необхідних теоретичних знань і практичних навичок, які дозволять реалізувати забезпечення міжнародних стандартів боротьби зі злочинністю через призму основних положень кримінальної юстиції, оволодіння методологією аналізу практики держав-членів ЄС у рамках Європейського бюро судової співпраці та Європейської судової мережі у кримінальних справах.

Метою є формування поглиблених уявлень та системи знань у сфері міжнародно-правового регулювання співробітництва держав-членів ЄС у сфері заснування і розвитку простору свободи, безпеки та юстиції, зокрема, міжнародно-правові аспекти внутрішнього та зовнішнього вимірів простору свободи, безпеки та юстиції в рамках ЄС та механізми реалізації кримінальної юрисдикції державами ЄС у рамках формування простору свободи, безпеки та юстиції.

Мета лекційних занять за курсом - загальнотеоретична підготовка студентів в царині еволюції міжнародно-правового регулювання співробітництва держав-членів ЄС у сфері заснування і розвитку простору свободи, безпеки та юстиції, зокрема з'ясування організаційно-правових засад діяльності ЄС у сфері запобігання та протидії транснаціональній організованій злочинності, боротьби з тероризмом; організації та діяльності Європолу, також знань щодо правових аспектів та особливостей функціонування Євроюсту, а також методологічною основою навчальної та дослідної діяльності у межах фаху. є поглиблене вивчення основних тем дисципліни та вироблення вміння студентами самостійно працювати з першоджерелами, нормативним матеріалом, з спеціальною юридичною літературою, пізнання та вироблення вміння практичного використання досвіду у царині права.

Метою самостійної роботи за курсом є найбільш повне оволодіння матеріалом з дисципліни «Право ЄС у сфері боротьби зі злочинністю», вироблення вміння та навичок самостійної роботи з нормативною та науковою літературою, у виробленні вміння аргументовано (з посиланнями на нормативно-правові норми та інші джерела) і логічно послідовно викладати матеріал, обґрунтовувати та відстоювати власну позицію, а також у придбанні навичок практичного застосування міжнародних норм., уміння планувати, організовувати і контролювати свою діяльність тощо.

Результати навчання:

В результаті вивчення курсу студенти придбають такі компетенції:

- здатність самостійно отримувати нові знання, вміння і навички з міжнародного кримінального права як самостійної галузі міжнародного публічного права, а саме: теоретичними знаннями про систему принципів і норм, що регулюють співробітництво держав по боротьбі з міжнародними злочинами, їх виявлення, розслідування та покарання;
- вміння системного аналізу правових норм і інститутів як права ЄС, так і внутрішнього кримінального права;
- глибоке розуміння правової та соціальної природи злочину і покарання за правом ЄС, а також сутність європейської правової юстиції;
- використовувати підходи, методи і досвід міжнародного співробітництва у рамках права ЄС у сфері боротьби зі злочинністю;
- вміння і навички правильного застосування норм права ЄС у сфері боротьби зі злочинністю в практичній діяльності;

- практичне здійснення правильної кримінально-правової оцінки діяння відповідно до положень права ЄС у сфері боротьби зі злочинністю;
- аналізувати і формулювати своє бачення вирішення проблемних питань боротьби зі злочинністю\$
- формулювати та обґрунтовувати юридичні висновки, пропозиції, рекомендації; застосовувати вимоги правової норми до конкретної життєвої ситуації шляхом прийняття відповідного неупередженого і мотивованого рішення; уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції,
- належним чином їх обґрунтовувати; уміння працювати самостійно, працювати у команді колег за фахом, а також із залученням експертів з інших галузей знань;
- здатність навчатися; прагнення до утвердження академічної доброчесності.

***Передумови
до початку
вивчення:***

Базові знання з Теорії та історія права, Конституційного права та процесу, Юридичного дослідження, аналізу та письма, Міжнародного публічного права, Кримінального та кримінально-виконавчого права, Кримінального процесуального права.

Мета курсу (набуті компетентності)

В наслідок вивчення даного навчального курсу здобувач вищої освіти набуде наступних компетентностей:

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні компетентності

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК4. Знання і розуміння міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини.

СК6. Знання і розуміння основ права Європейського Союзу.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Структура курсу

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1.	Тема 1. Предмет, система і основні положення курсу «Право ЄС у сфері боротьби зі злочинністю».	денна 1/0/1 заочна 1/0/1	Предмет, система і основні положення курсу. Поняття «злочинність» та основні етапи еволюції міжнародно-правового регулювання співробітництва держав-членів ЄС у сфері заснування і розвитку простору свободи, безпеки та юстиції. Засади міжнародно-правового регулювання співробітництва.	Презентації в PowerPoint та/або схеми. Участь в обговоренні, командна робота. Участь в обговоренні Індивідуальні завдання. Підготовка глосарію.
2.	Тема 2. Основні напрямки судового та поліцейського співробітництва у кримінальних справах.	денна 3/0/3 заочна 1/0/1	Компетенція ЄС в сфері спільної зовнішньої політики та політики безпеки. Сфери зовнішньої політики та всі питання безпеки ЄС, включно з поступовим формуванням спільної оборонної політики. ЄС, як простір свободи, безпеки та правосуддя, де поважаються основоположні права та різні правові традиції і правові системи держав-членів. Стокгольмська програма 2009 р. по зміцненню простору свободи, безпеки і правосуддя в рамках Європейського Союзу.	Індивідуальні завдання Складання тестів
3.	Тема 3. Правові форми реалізації загальної кримінальної політики Європейського Союзу.	денна 4/0/4 заочна 1/0/0	Спільна політика ЄС в галузі боротьби зі злочинністю. Предмет спільної політики ЄС з питань кримінального права, правові форми її реалізації. Інформаційно-правові, організаційні та технічні заходи ЄС у сфері боротьби зі злочинністю.	Індивідуальні завдання Складання тестів
4.	Тема 4. Співвідношення джерел права Європейського Союзу і конвенцій Ради Європи в кримінально-правовій сфері.	денна 4/0/4 заочна 1/0/0	Законодавчі акти Європейського Союзу з питань кримінального права і процесу. Кримінально-правова кваліфікація злочинних діянь у законодавстві ЄС. Міри кримінальної відповідальності та види покарань, встановлені законодавством ЄС для фізичних і юридичних осіб.	Індивідуальні завдання Складання тестів
5.	Тема 5. Законодавство Європейського Союзу в сфері економічної злочинності, незаконного обігу наркотичних засобів, корупції, комп'ютерної злочинності, торгівлі	денна 4/0/4	«нова злочинність» (організована, транснаціональна, терористична, комп'ютерна; злочинність у сфері торгівлі людьми; незаконного обігу зброї та наркотичних засобів, «відмивання грошей»; кваліфікація злочинів; значення судової практики для визначення	Індивідуальні завдання Складання тестів

№	Тема	Години (Л/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
	людьми та інших категорій злочинів.		кримінальної відповідальності за окремі види злочинів.	
6.	Тема 6. Антитерористичне законодавство Європейського Союзу	денна 4/0/4	Рамкове рішення «Про боротьбу з тероризмом», регламент «Про введення обмежувальних заходів щодо окремих осіб та формувань в рамках боротьби з міжнародним тероризмом». Особливості співробітництва антитерористичних організацій країн європейського союзу щодо протидії тероризму.	Індивідуальні завдання Складання тестів
7.	Тема 7. Законодавство Європейського Союзу про захист прав потерпілих і про право на переклад в кримінальному процесі.	денна 4/0/4	Європейська конвенція про відшкодування потерпілим від насильницьких злочинів від 24 листопада 1983 року. Рекомендація Rec(2006)8 Комітету Міністрів Ради Європи державам-членам про допомогу потерпілим від злочинів від 14 червня 2006 року. Директива Європейського парламенту і Ради Європейського Союзу 2012/29/EU про встановлення мінімальних стандартів щодо прав, підтримки та захисту потерпілих від злочину, а також заміну Рамкового Рішення Ради Європейського Союзу 2001/220/JHA від 25 жовтня 2012 року.	Індивідуальні завдання Складання тестів
8.	Тема 8. Співпраця судів та органів поліції	денна 2/0/2	Співпраця судів у кримінальних справах. Євроюст, Європейська прокуратура, Європейський ордер на арешт. Європейський поліцейський офіс (Європол) як форма регіонального співробітництва у боротьбі зі злочинністю.	Групова робота
9.	Тема 9. Співробітництво держав-членів ЄС у рамках Європейського бюро судової співпраці та Європейської судової мережі у кримінальних справах.	денна 2/0/2	Співробітництво держав-членів ЄС у рамках Європейського бюро судової співпраці та Європейської судової мережі у кримінальних справах. Становлення спільної Європейської системи притулку	Участь в обговоренні Індивідуальні завдання Робота у команді (спільна робота над аналітичною запискою)

Рекомендована література

1. Barnard C. EC Employment Law / C. Barnard. – Oxford: Oxford University Press, 2011.
2. Catharine Barnard, The Substantive Law of the EU: The Four Freedoms, Oxford University Press, Oxford 2012.
3. Cook T. EU Intellectual Property Law / T. Cook, OUP Oxford, 2010
4. Craig P. and De Burca G., EU Law: Text, Cases, and Materials, Fourth Edition, Oxford University Press, Oxford 2013.
5. Craig, P., Burca, G. EC Law. Text, cases and materials / P. Craig, G. Burca. - Oxford University Press, 2012.
6. Geiger C. Constructing European Intellectual Property: Achievements and New Perspectives / Ch. Geiger, Edward Elgar Publishing, 2013 – 480 с.
7. Grainne De Burca. The Constitutional Limits of EU Action. Oxford University Press, 2011 (estimated)
8. Hagen Schulz-Forberg, Bo Strath. The political history of European integration. The hypocrisy of democracy-through-market, Routledge, 2010.
9. Ian Ward. A Critical Introduction to European Law. 3rd Edition. Cambridge University Press, May 2009
10. J. Neyer, A. Wiener. Political Theory of the European Union. Oxford University Press, 2010.
11. Koskenniemi Martti. “Fragmentation of International Law: Difficulties Arising from Diversification and Expansion of International Law.” Report of the Study Group of the International Law Commission (2007), available at http://untreaty.un.org/ilc/texts/instruments/english/20articles/1_9_2006.pdf.
12. Kur A. European Intellectual Property Law: Text, Cases and Materials / A. Kur, M. Planck, Th. Dreier, Edward Elgar Publishing, 2013
13. M. Horspool, M. Humphreys. European Union Law. 6th Edition. Oxford University Press, Core Texts Series, August 2010 (estimated) – (For undergraduate students.)
14. Molinier J., De Grove-Valdeyron N. Droit du marche Oberdorf H. Union europe Piris J.-C. The Lisbon Treaty. A Legal and Political Analysis. Cambridge : Cambridge University Press, 2010.
15. Ахтирська Н.М. Європейські стандарти щодо видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення // Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2014. – № 12. – С. 138-143.
16. Бабін Б.В. Національна специфіка реалізації міжнародних програм організації безпеки та співробітництва в Європі у сфері правоохоронної діяльності // Наше право. – 2008. – № 2. – С. 99-102.
17. Бандурка О.М. Категоріальний апарат міжнародної правоохоронної діяльності // Антологія української юридичної думки: В 10 т. / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка. – Юридична наука незалежної України. – Т.10. – С. 678- 693.
18. Бараннік Р.В. Співробітництво та допомога у кримінальних справах: співвідношення понять // Науковий вісник Дніпропетровського юридичного інституту МВС України. – 2010. – № 1. – С.224-232.
19. Басай О.В. Кримінально-процесуальні аспекти міжнародного співробітництва у галузі надання правової допомоги в кримінальних справах // Європейські перспективи. – 2011. – № 2, ч. 1. – С. 111-114.
20. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю як пріоритетний напрямок зовнішньої політики України // Право і безпека. Випуск № 3 (35). – 2010. – С. 10-15.

21. Гаврилюк В.І. Актуальні аспекти міжнародного співробітництва органів внутрішніх справ України в напрямку протидії торгівлі людьми. – Київ: Цифра, 2007. – 171 с.
22. Задорожній О.В. Анексія Криму – міжнародний злочин [текст]: монографія / Олександр Вікторович Задорожній; Укр, асоц, міжнар, права, Ін-т міжнар, відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, каф, міжнар, права. – Київ: К.І.С., 2015. – 678 с.
23. Зозуля Є.В. Поняття, зміст та напрямки розвитку міжнародного співробітництва правоохоронних органів України // Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності. – 2010. – № 1. – С.173-179.
24. И. П.Блищенко, И. В. Фисенко Международный уголовный суд / Предисловие проф. Лобзякова В. П. – М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1998. – 239с.
25. Леженіна О.І. Міжнародна правоохоронна діяльність: поняття, цілі, завдання, принципи, функції // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2003. – Вип. 21. Ч. 1. – С.164-170.
26. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів у сфері боротьби зі злочинністю з використанням можливостей Інтерполу та Європолу: наук.- метод. рек. / уклад.: Д.В. Галкін, Т.М. Малиновська, І.О. Святокум. – Харків: ХНУВС, 2016. – 38 с.
27. Некрасов В.А. Використання можливостей НЦБ Інтерполу в Україні у боротьбі зі злочинами: навч. посіб.: рекомендовано МОН України / В.А. Некрасов, В.Б. Смелік, С.Є. Житняк. – К.: КНТ: Скіф, 2008. – 164 с.
28. О. М. Джужа, В. В.Василевич, Н. В. Кулакова та ін. Організована злочинність в Україні та країнах Європи: Посібник / За заг. ред. проф. О. М. Джужі. – К.: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2007. – 248 с.
29. Старжинський В.С. Інтерпол. Міжнародна організація кримінальної поліції: Навч. посібник / В.С. Старжинський, С.В. Старжинський, П.В. Хотенець. – Х.: Бурун Книга, 2006. – 112 с.
30. Теличкин А.А. Управление Гражданской полицией ООН: Монография / Под общ. ред. А.М. Бандурки. – Харьков: Изд-во Нац. ун-та внутр. дел, 2003. – 425 с.
31. Теліпко В.Е. Міжнародне публічне право: навч. посіб. / В.Е. Теліпко, А.С. Овчаренко; за заг. ред. В.Е. Теліпко. – К.: Центр учб. літ., 2010. – 608 с.
32. Яковюк І. В. Правові основи інтеграції до ЄС: загальнотеоретичний аналіз : монографія / І. В. Яковюк ; Нац. ун-т "Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого". – Х. : Право, 2013. – 760 с.

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів
Тести	30
Індивідуальні завдання	30
Робота у команді	40
Разом	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS
90-100	A
82-89	B
74-81	C
64-73	D
60-63	E
35-59	FX
0-34	F

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Під час виконання завдань студент має дотримуватись політики академічної доброчесності та вимог, вкладених у Положенні про запобігання та виявлення академічного плагіату СНУ ім.В.Даля. Запозичення мають бути оформлені відповідними посиланнями. Студент може пройти певні онлайн-курси, пов'язані з курсом, на онлайн-платформах (Prometheus, Coursera тощо). За наявності сертифікату щодо повного проходження відповідного курсу можуть бути нараховані додаткові бали.

Завдання і заняття:

Всі завдання, передбачені програмою курсу, мають бути виконані своєчасно та у повному обсязі. Аудиторні заняття мають відвідуватись регулярно. Пропущені заняття (з будь-яких причин) мають бути відпрацьовані з отриманням відповідної оцінки не пізніше останнього тижня поточного семестру. У разі поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо) строки можуть бути збільшені за письмовим дозволом декана факультету.

Поведінка в аудиторії:

Заняття відбуваються відповідно до чинного розкладу (онлайн чи оффлан) із дотриманням норм, передбачених постановою КМУ від 22 липня 2020 р. № 641 Про встановлення карантину та запровадження посилених протиепідемічних заходів на території із значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Під час занять студенти дотримуються правил етичної поведінки та норм локальних актів СНУ ім. В. Даля.

Під час контролю знань студенти забороняється використання мобільних пристроїв.